

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af lov om en børnefamilieydelse.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 8/2 90).

Sammen med denne sag foretoges den sidste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 187:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 8/2 90).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Aase Olesen):

De to lovforslag, som Kristeligt Folkeparti her har fremsat, går ud på at udvide den personkreds, der er berettiget til at modtage børnefamilieydelse og børnetilskud.

Lad mig starte med børnefamilieydelsen, der blev indført som et led i skattereformen, og som har karakter af en kontant skattelettelse i stedet for et fradrag i skatten. Forslagsstillerne ønsker, at betingelsen om fuld skattepligt for den berettigede til ydelsen og om barnets hjemsted her i landet ikke skal gælde for visse grupper. Der er ifølge forslaget tale om personer, der er udsendt af den danske stat, danske hjælpeorganisationer, danske missionsselskaber, FN-organisationer og udstationerede fra danske erhvervsvirksomheder.

De persongrupper, som forslagsstillerne ønsker at tilgodese, har det tilfælles, at de typisk ikke betaler skat til Danmark af deres lønindkomst. Personer, der er udsendt af den danske stat, er ganske vist fuldt skattepligtige til Danmark, men de modtager et skattefrit udetillæg, der tjener til dækning af merudgifter som følge af tjenesten i udlandet. Udetillægget beregnes således, at det også dækker den danske skat af lønnen.

Personer, der er fuldt skattepligtige til Danmark og ansat ved FN, herunder underorganisationerne, bliver på begæring fritaget for at betale skat af lønnen fra FN.

Personer, som udsendes til arbejde i udlandet, f.eks. af danske hjælpeorganisationer, danske missionsselskaber eller danske erhvervsvirksomheder, kan undgå den fulde danske skattepligt, hvis de opgiver deres bopæl her i landet. Dette kan f.eks. ske ved, at man sælger sit hus eller lejer det ud på en uopsigelig lejekontrakt af mindst 3 års varighed.

Selv om de pågældende bevarer fuld skattepligt til Danmark, vil de typisk ikke skulle betale skat til Danmark.

For det første vil reglerne i Danmark stoppe beskatningsoverenskomster, typisk hindre Danmark i at beskatte indkomst fra kilder i udlandet, hvis de pågældende har taget bopæl i udlandet, hvilket normalt vil være tilfældet for de personer, vi taler om her.

For det andet gælder det, at personer, der er fuldt skattepligtige til Danmark, ikke skal betale den beregnede danske skat af lønindkomst, som er erhvervet under ophold uden for Danmark, hvis visse betingelser er opfyldt, herunder først og fremmest at udlandsopholdet er på mindst 6 måneder. Dertil kommer, at personer, der udsendes til arbejde i udviklingslande, der er finansieret af danske statsmidler, kan fritages for at medregne det vederlag, de får, ved opførelsen af den skattepligtige indkomst.

De personer, forslagsstillerne ønsker at tilgodese med forslaget, vil således typisk ikke skulle betale skat til Danmark.

Ud over denne indvending mod forslaget vil en gennemførelse give vanskeligheder med afgrænsningen af den berettigede personkreds, ligesom der vil være problemer med at kontrollere, om betingelserne er opfyldt.

Ifølge forslaget skal der ved »udsendte af den danske stat« forstås ansatte ved ambassader og personer udsendt af Danida. Jeg er ikke i tvivl om, at også andre, der er udsendt af den danske stat, vil kræve børnefamilieydelsen. Personer udsendt af FN-organisationer kan normalt få en børneydelse fra FN af nogenlunde samme størrelse som den danske børnefamilieydelse. Hvis de pågældende også får en offentlig børneydelse, bliver FN-børneydelsen sædvanligvis modregnet heri.

Også udstationerede fra danske erhvervsvirksomheder skal ifølge forslaget have ydelsen. Der opstår da bl.a. spørgsmålene om, hvornår man er udstationeret, og hvor længe man kan være i udlandet og stadig få ydelsen.

[Socialministeren]

Den skal ikke gives til folk, der emigrerer. Men det er nu engang ikke helt ligetil at afgøre, om de pågældende om nogle år vil vende hjem igen til Danmark. Endvidere er det vel ikke rimeligt kun at give børnefamilieydelsen til ansatte og ikke også til personer, der rejser ud f.eks. som selvstændige. Disse personer vil givet også kræve at få ydelsen.

Regeringen finder på den baggrund ikke, at de administrative vanskeligheder ved at ændre børnefamilieydelsesloven står i noget rimeligt forhold til den begrænsede personkreds, der kan hjælpes efter forslaget. Dertil kommer den nærliggende risiko for, at også andre grupper vil kræve ydelsen.

Endelig betaler de personer, som forslagsstillerne vil tilgodesee, typisk ikke skat til Danmark. Regeringen kan derfor ikke støtte forslaget.

For så vidt angår forslaget om ændring af børnetilskudsloven ønsker forslagsstillerne, at børn under 18 år af personer, der er udsendt af hjælpeorganisationer, missionselskaber, Danida og FN-organisationer, samt af udstationerede fra danske erhvervsvirksomheder fremover skal have mulighed for at modtage ydelser efter børnetilskudsloven.

Jeg skal bemærke, at forslaget vedrører en meget begrænset personkreds. Selve afgrænsningen af forældrekredsen kan også give anledning til en del fortolkningstvivl. Hvornår er der tale om hjælpeorganisationer og missionselskaber?

For ordinært og ekstra børnetilskud drejer det sig alene om børn af reelt enlige forsørgere og for det særlige børnetilskud om børn, for hvem faderskabet ikke er fastslået, samt børn, der har mistet den ene af forældrene. Herudover omhandler børnetilskudsreglerne børn af pensionister. Men disse forældre kan der næppe blive tale om at sende ud til arbejdsopgaver i udlandet i noget væsentligt omfang.

Endelig kan der blive tale om flerbørnstilskuddet til de flerbørnsfødte under 4 år. Den almindelige kernefamilie uden tvillinger, trillinger osv. under 4 år kan kun få en økonomisk ydelse under udsendelse til udlandet gennem den allerede nævnte ændring af Skatteministeriets lov om børnefamilieydelse, der omfatter alle børn her i landet under 18 år. Det må derfor være en forudsætning, at også denne lov ændres, og det er regeringen, som jeg allerede har gjort rede for, ikke indstillet på. Jeg kan derfor

heller ikke anbefale en vedtagelse af dette lovforslag om ændring af børnetilskudsloven.

En vedtagelse ville i øvrigt give anledning til en række teknisk-administrative vanskeligheder. F.eks. kan ordinært og ekstra børnetilskud kun ydes efter ansøgning og på betingelse af, at ansøgeren er reelt enlig. Den foreslåede udvidelse af personkredsen vil derfor både medføre en øget administration og fare for misbrug.

Det kan f.eks. også være vanskeligt at gennemføre den automatiske udbetaling af særligt børnetilskud, når den ene af forældrene dør. Også af disse administrative grunde må regeringen tage afstand fra forslaget.

Karen Højte Jensen (KF):

I den konservative folketingsgruppe lægger vi vægt på, at den personkreds, som Kristeligt Folkeparti med sit forslag om ændring af lov om børnefamilieydelse ønsker fritaget for betingelsen om fuld skattepligt for den berettigede til ydelsen og betingelsen om barnets hjemsted her i landet, typisk ikke betaler skat til Danmark.

Herudover er der en række afgrænsningsproblemer i forslaget. Der er administrative problemer og kontrolproblemer. Både hvad angår lovforslag nr. L 186 og L 187, finder vi, at ulemperne ved gennemførelse af forslagene langt overskygger den stærkt begrænsede fordel, der måtte være. På den baggrund afviser vi forslagene.

Da Venstres ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg også på Venstres vegne afvise forslagene.

Bjørn Poulsen (SF):

Vi har i SF studeret forslagene med en vis interesse, for vi tror i hvert fald, at intentionerne i dem er, at man skal stille børnefamilier lige, og det er vi da helt enige i at man skal gøre, uanset hvor de er.

Men vi må nok erkende med det kendskab, vi har til, at man jo normalt, når man er udstationeret i hvert fald fra staten og også fra nogle organisationer, får forskellige former for tilskud, at det vel er svært – også ved at læse forslaget, for der står jo næsten ikke noget om det – at afgøre, hvilken ydelse man eventuelt skulle give disse mennesker, som arbejder for Danmark i udlandet. Vi har i hvert fald haft meget svært ved at finde ud af, hvordan man skulle gøre dette.

[Bjørn Poulsen]

Jeg er helt enig med ministeren, når ministeren peger på, at der i hvert fald er nogle administrative problemer i det her. Det er klart, at det ikke kan være rimeligt, hvis der aftales en aflønning eller en vederlæggelse for en familie, der udsendes, og der i denne vederlæggelse også er indeholdt de forskellige former for tilskud til børn, som vi har her i landet, at disse mennesker også skal have det, som danskere, der bor i Danmark, får på dette område.

Jeg ved ikke, om man i det hele taget vil være i stand til, hvad angår private virksomheders udsendte, at lave en opgørelse, der viser, om de får det eller de ikke får det. Jeg må nok sige, at jeg finder, at forslaget ville være utrolig svært at administrere, hvis det blev vedtaget her i Folketinget, hvilket jeg nu heller ikke tror på at det gør.

Intentionerne kan vi ikke være uenige i, for naturligvis skal børnefamilier behandles ens, men jeg tror nok, at der ligger så mange ting gemt bag de forskellige former for tilskud, man får, når man udsendes, at det vil være meget svært at finde ud af, hvor stort et beløb disse forskellige familier egentlig skulle have. Og jeg har i hvert fald utrolig svært ved at se, hvordan man vil klare problemet, når det drejer sig om private virksomheders ansatte rundt omkring på denne klode.

Vi vil godt gå ind i udvalgsarbejdet for at finde ud af, hvad der rent økonomisk foregår på dette område, men jeg har meget svært ved at se, at vi kan vedtage de to lovforslag, som de foreligger. Da ministeren jo ikke har sat beløb på og vel ikke engang er klar over, hvilken personkreds vi i virkeligheden snakker om, synes jeg også, at det måske giver anledning til nogle overvejelser om, at det udvalgsarbejde nok kommer til at tage et par år, før vi kan få et grundlag frem, som vi måske kunne vedtage noget på.

Men vi må jo kigge på lovforslagene i udvalget.

Jytte Andersen (S):

Jeg beklager, at jeg var forhindret i at være i salen, da det var min tur, men bedre sent end aldrig forhåbentlig.

Det er selvfølgelig altid generende, når man bliver gjort opmærksom på, at der er nogle grupper, som er dårligere stillet end andre grupper i relation til lovgivningen, det kan være

skattelovgivningen, det kan være sociallovgivningen, eller det kan være anden lovgivning. Og dér har Kristeligt Folkeparti tilsyneladende fået nogle grupper synliggjort, som er behandlet anderledes i forhold til den sociale lovgivning og skattelovgivningen.

Vi har i Socialdemokratiet jo normalt den opfattelse, at hvis nogle grupper bliver behandlet anderledes og dårligere end andre, så må vi prøve at kigge på det, men omkring dette spørgsmål finder vi, at der er et meget stort behov for at finde ud af, hvad omfanget af problemet er, hvor mange børn det gælder, hvordan vi kan afgrænse de forskellige familietyper i forhold til hinanden og i forhold til dem, der bor i Danmark, og hvordan vi kan finde et kvalificeret beslutningsgrundlag, hvis vi skal træffe beslutninger i de forhold.

SF's ordfører var inde på, hvordan de grupper, som Kristeligt Folkeparti her vil imødekomme, i øvrigt bliver tilgodeset på andre områder, når de bliver udsendt. Er det sådan, at de eksempelvis ikke skal betale skat i Danmark? Bliver der kompenseret ved forskellige tillæg, når de bliver udsendt? Ja, så er det klart, at man ikke kan få to gange.

Vi er positive over for at se på, om der skulle være nogle urimeligheder i forhold til ligestilling i relation til lovgivningen, men vi har ærlig talt et meget stort behov for at finde et bedre beslutningsgrundlag, og vi er i hvert fald ikke indstillet på at medvirke til lovforslagene på en måde, som skaber unødige administrative og i øvrigt også økonomiske problemer.

Jane Oksen (FP):

Vi forstår, at Kristeligt Folkeparti fremsætter disse forslag ud fra et retfærdighedssynspunkt om, at børnefamilieydelse og børnetilskud skal fordeles mere retfærdigt.

Der er næppe nogen ordning, der i forvejen er så uretfærdig som børnetilskuds- og børnefamilieydelsen. Kristeligt Folkeparti burde hellere have set på, hvorledes den uanset indtægt fordeles til samtlige forældre. De kan for den sags skyld være millionærer, og alligevel skal de have del i offentlige tilskud. Over 6 mia. kr. rundkastes til børnefamilierne.

Jeg skal ikke gå ind i en debat om selve principperne i børnetilskud og børnefamilieydelse, det er jo ikke det, Kristeligt Folkeparti rejser i denne sag. Men når det gælder forældre, der

[Jane Oksen]

opholder sig i udlandet, synes jeg, det er meget svært, som også andre ordførere har været inde på, at gennemskue, hvad de enkelte grupper egentlig får af diverse tilskud, børnetillæg og andre frynsegoder. Ministeren har helt klart redegjort for en række af de ting og bl.a. nævnt, at de fleste ikke betaler skat i Danmark og i øvrigt ofte får et skattefrit udetillæg.

Ud fra de synspunkter, der har været fremsat, og også ud fra, at det er en meget problematisk administrativ ordning at finde ud af, hvilke grupper der egentlig kunne få del i disse tilskud, vil Fremskridtspartiet afvise forslagene.

Kristeligt Folkeparti kommer også med nogle bemærkninger om, at det ligefrem skulle fremme erhvervslivet. Det vil vi nu godt sætte spørgsmålstegn ved. Vi tror ikke, det fremmer erhvervslivet at udvide gruppen, der skal modtage sociale ydelser på dette område.

Elisabeth Arnold (RV):

Som en række tidligere ordførere kan vi også fra Det Radikale Venstres side udtrykke forståelse for, at Kristeligt Folkeparti i sin omsorg for børnefamilierne bestandig prøver at finde grupper, som muligvis er blevet uretfærdigt eller urimeligt behandlet af det danske system.

Men det fremgår jo ikke helt klart af disse forslag, om de grupper, man har i tankerne, er blevet specielt dårligt behandlet. Det er jo sådan, at når man sender folk til udlandet, f.eks. i erhvervsvirksomheder, får de ofte udstationeringstillæg, en højere løn og skattefrihed og andre fordele, som betyder, at det ikke vil være det manglende børnetilskud, der får eventuelle interesserede til at blive hjemme i stedet for at rejse udenlands. Derfor tror jeg ikke, den slags ting kan være afgørende.

Det fremgår overhovedet ikke af Kristeligt Folkepartis forslag, hvor mange personer det drejer sig om, dvs. hvor store beløb det kan komme til at dreje sig om, og hvad det i det hele taget er for persongrupper, som vi her i Folketinget skal vise særlig bevågenhed.

En anden ting, som også er helt uafklaret i de bemærkninger, der ledsager lovforslagene, er, i hvor lang tid man skal kunne udbetale disse børnetilskud til disse særlige familier. Og det har jo været rejst tidligere, også af socialministeren, om vi må sætte en grænse for, hvornår man kan betragtes som egentlig emigreret, og hvornår man blot er udstationeret i en kortere tid.

Jeg anser også de administrative problemer for at være ganske overordentlig alvorlige, men det skal nu ikke afholde Det Radikale Venstres medlem af Socialudvalget fra at spørge til disse forhold for at prøve på at få opklaret, om der rent faktisk er nogle grupper, som burde have en bedre behandling, end de får i dag, eller om vi må sige nej til forslagene som helhed.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil sige ikke mindst til Fremskridtspartiets ordfører, at børnefamilieydelsen jo ikke er et socialt tilskud. Det er netop ud fra ønsket om i højere grad at ligestille familier, der har børn, med familier, som ikke har det. Det er faktisk den samme tankegang, der ligger bag de forslag, vi har fremsat.

For et par måneder siden var jeg med Finansudvalget i Tanzania, hvor jeg bl.a. fik mulighed for at drøfte udsendte Danidamedarbejderes forhold, og der er altså ganske mange ekstra udgifter for børnefamilier i tredjelande. Det har været en af vore bevæggrunde, at vi gerne vil give udsendte fra Danida, missionselskaberne, eller hvor det måtte være, bedre mulighed for at være ude i en længere periode, også når de har mindre børn.

Jeg er godt klar over, at der er nogle afgrænsningsspørgsmål, det har vi heller ikke lagt skjul på. Men jeg synes, vi skal behandle disse afgrænsningsspørgsmål under udvalgsarbejdet, og jeg takker de partier, som gerne vil være med til at vurdere det nærmere.

Jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan få præciseret kriterierne for, at der er grupper, som vil blive bedre motiveret til en indsats ikke mindst i den tredje verden, hvis vi gennemfører dette. Jeg tror også, at når vi får det nærmere afdækket under udvalgsarbejdet, vil forståelsen vokse.

(Kort bemærkning).**Bjørn Poulsen (SF):**

Jeg mener at vide, at når man fastsætter vederlag for disse mennesker, der arbejder forskellige steder i verden, fastsætter man det ud fra nogle kriterier for, hvad det koster at bo de forskellige steder.

Betyder det så også, at disse børnefamilieydelse skal have forskellig værdi, alt efter hvor i verden man bliver sendt hen? Det må jo være det, der er det afgørende, hvis der skal ske en

[Bjørn Poulsen]

eller anden form for ligestilling. Det kan jo ikke være det samme beløb til alle familier, uanset i hvilken del af verden de arbejder, hvis det er spørgsmålet om, hvorvidt deres økonomi bliver bedre eller dårligere, alt efter hvor i verden de er. Så alene det spørgsmål synes jeg rejser nogle ret store problemer, hr. Kofod-Svendsen.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg er da godt klar over, at der er en række problemer knyttet til forslaget. Men det er der altså også til de pågældende menneskers økonomi, og der vil stadig væk i højere grad blive ligestilling mellem børnefamilier og familier, der ikke har børn. Men lad os kulegrave det nøjere under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget under punkt 7 henvises til Skatteudvalget, og at lovforslaget under punkt 8 henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Første næstformand (Henning Rasmussen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Glistrup (FP), Aage Brusgaard (FP), Pia Kjærsgaard (FP) og Knud Lind (FP) har meddelt mig, at de til arbejdsministeren ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad vil regeringen gøre for at fjerne blokadeterrøren?«

(Forespørgsel nr. F 22).

I skrivelse af 23. februar d.å. anmoder trafikministeren om, at der af Folketinget blandt dets medlemmer vælges 8 medlemmer for perioden 1. april 1990 - 31. marts 1995 til det i henhold til lov om styrelsen af statsbanerne nedsatte jernbaneråd.

I skrivelse af 28. februar d.å anmoder finansministeren om, at der af Folketinget blandt dets medlemmer vælges 4 medlemmer til bestyrelsen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning for perioden 1. april 1990 - 31. marts 1996.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget for Forretningsordenen (23/2 90):

Udtræder: Agerschou (SF)

Nyt medl.: Ebba Strange (SF)

Sundhedsudvalget (28/2 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)

Nyt medl.: Jørgen Winther (V)

Socialudvalget (28/2 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)

Nyt medl.: Jørgen Winther (V)

Uddannelsesudvalget (28/2 90):

Udtræder: Else Winther Andersen (V)

Nyt medl.: Povl Brøndsted (V)

Sundhedsudvalget (1/3 90):

Udtræder: Hanne Andersen (S)

Nyt medl.: Torben Lund (S)

Forskningsudvalget (5/3 90):

Udtræder: Annette Just (FP)

Ny stedf.: Ingrid Kjældgaard (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 7. marts 1990, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 16.46